

לאנאי הארץ שהכשירום לכך, כי אם דבה. שיעירתי דרשה באמת רצון כביר, רצון-ענקים. ושכירת-רצון עוד יותר ענקית...

בעקשנותם, בהתמכרותם העזה ובחרף-נפשם אשר אין כמוהו קדשו את העבודה, העלוה ורוכמיה כמעט למדרגה של מוסד עריון. ואמנם עתידות הן דגניה, מרחביה והסתדרות, "השומר" — אם רק לא תגרפנה על-ידי הורם החדש של המונות המהגרים העומדים בשעת הירום זו ומצפים בתודת-לב לרגע פתיחת הגבול — לשמש התחלה לתקופה החדשה בתולדות הישוב החדש בארץ-ישראל.

מ. הריזמן.

אינדורגנציה.

זה שנים אחדות, שאי אתה קורא בעין-בקורת עברית, שלא תהא נתקל בה באיזה "משורר הכח", "משורר התחיה", "משורר הגלות", "עירי חדש", "גאון השירה" ולאשתרצה גם "משורר החיים" או — ככולם בכח-אחת. אלא ששאלה אחת מתחלת מנקרת באוזן: אותם המעריכים, הבאסת הם מכזים כל-כך את הקורא העברי ואת הצעירות היהודית (שסוף כל סוף נתחככה וכתחנת עריון על ספרי גיזששב, פושקין, צ'יחוב, טולסטוי, פט, גונצ'ארוב, דוסטור יבסקי, אנדרייב, גירקי ובלוק וכו') ואינם סתיראים לבוא אליהם בהשעמתי-דוכלים שכזו: אלי בואו, רבותי, הקשיבו אלי, לא זהו משורר התחיה, אלא זה שלי, לא זהו גאון השירה, אלא זה; זה גלותי וזה גבר-אלי, זה תהדן וזה קומתו וקופה — ? והבאסת יש אצלנו מי שסובר, שרובים שכאלו נשמעים בלי כת-צחוק, בלי לענ

מאות ידיים עובדות, ואת המאות הללו מכוא מכל המקומות, הקרובים והרחוקים, ואפילו מכוש וממצרים ורק לא מקרב אחיו החיים אתו בארץ, — ואחרי עבד ארבע-חמש שנים, כשאך גמלו הבכורים הראשונים, הריהו קם וזיכור את הפרס להכרו הסותר האחר. וכן תזור תלילה. הן עובדה היא, כי מספר הערכים שנתיכרו באופן כזה מסכיב לכל מושבח עברית והמתפרנסים ממנה על ידי העבודות השונות שהם עובדים בה, עולה, אם אינו טועה, פי-שנים ושלושה כמספר תושבי המושבה עצמה... ולזה קוראים אנו בלשון התחיה: "קבוץ גלויות". ואפילו את ההיות כגון מגדל פורח וכדומה *) שנסדו ע"י אנודות שונות ממוסקבה, מאמריקה ועוד ונמסרו לידו מנהלים יהודים, שאין ביניהם זכין יהודי עקרון או מתולה ולא כלום, למרות מה שמעסיקים שם קבוצות קבנות של פועלים, הנענים בידו אחיהם-גושיהם אלה וצפויים בכל רגע להיות מנודים מפני הערביים, הטוביכ" שהם, ושמשום זה רחוקים הם מן הרעיון להשאר בארץ פועלים עובדים כרחוק אלה בני מוסקבה ואמריקה בארץ-ישראל, — יכן, אפילו את אלה אין לחשוב בתור יסוד סוצק וקים לבנין עם השואף לגאולה ולתחיה.

מרחביה ודגניה — כל פרט ופרט בהן, הן מצד שיטת העבודה הערוכה והמתוקנת, הכביאה לירי התפעלות גם את המומחים הספורסטים בעניני המשק הכפרי, והן מצד התומר האנושי עצמי, למרות כמותו הועירה, עם רוח התום ותודת היצירה השוררת מסכיב, — מעיד, כי לפנינו לא רק סתם דבר חדש, מאותם הדברים החדשים שנעשו אצלנו רק הודות

*) הנהו כנרת, שבתולדות הישוב החדש הריהו פרק בפני עצמו, נתמוזזה בזמן האחרון, וזה גורלה עתה אינו ידוע.

שב לתחיה ועמו אינו קם כבר תחיה?
 המתים—אלא חי ופורה. ולפני תחיה זו,
 קודם שהיה פרוצם זה, בעוד שהעם רק
 מקוה לתחיה זו, הרי כל כתיבה ורעיושה,
 או בכיה ונבואה על דבר התחיה — אמת
 היא, אם המשורר מסבר ארוזם בכחו או
 אם אוני הקורא תצלגה לנשיקתו, אם
 הוא כזוללי דשאים ופרחים או בלוגמי
 טללים וזהרהורים של הבהובי שחר — אינה
 אלא כתיבה ורעיושה על-דבר התחיה,
 על דבר אותה התחיה, שכולנו, שכל בן
 ישראל, ואפילו השפחה שמאחורי הכירים,
 אינו אלא מקוה לה, מתגעגע עליה, ותקוה
 זו וגעגועים אלה כשהם לעצמם — אינם
 באים עוד לכלל שירה ואמנות! —

ובכלל: מי תזבע כאן שירת תחיה?
 משורר אתה ובעל כשרון, הרי צריך אתה
 לתת את שלך, צריך אתה לתת שירה חרשה
 בכל האופנים: בכביה, באהבה, בכעס
 בצער, בלאומיות, בטבע ובכך אותם הענינים
 שאהה שופך בהם את דמך שלך ולא את
 של אחרים, ותו לא מידי! ואם תתן דבר
 שבוה, ולא פראיולוגיה, שמכל תנועתה
 נודף ריח באנאליות אירופית שנודשה כבר
 והעלאת גרה של תקופה שעברה, שזה
 שמונים שנה היא מובלת את קרקע אירופה
 בשביל יצירות חדשות וסגנון חדש, — אם
 תתן לנו דבר שכזה, או אהה היא אם
 תצחק או תבכה, אם תתכווץ או תדחק
 בקרקך את רגלי השכינה. ומי יודע?
 כמדומני שיהודה הלוי, אם איני מועה, נמי
 כן לא היה משורר התחיה. ואף-על-פי-
 כן — — — ופושקן וגיתה ומטרלינג
 ובולדליו — — — ואם באמת נמני ונמרו
 שם למעלה, שאותו הפנתיאון האומלל
 הנקרא יהדות לא יהא מקבל אל תוכו רק
 משוררים בעלי קומה וקופה—או גם היצחק

ובלי צער? ועוד הפעם: לא הענין כשהוא
 לעצמו. חשוב כאן, אלא הערכה שכוז,
 בקורת שכוז וכתובה שכוז בכלל. בקורת,
 רבותי, בקורת שכוז! ושמא עלינו לזכור
 ולהזכיר גם את "הצד" השני שבכל הענין—
 את המבוקר בעצמו? היודעים האדונים
 המבקרים ממין זה, שאין לו להסופר, להמשורר
 גועל-יפש יותר—אם הוא בעל מעם אפילו
 רק במצוע — מכשכאים ומלכוישים אותו
 באיפסלות-שררה בלויות שכאלו, שאפילו
 כתב-דמתיחל בלקני לא יתגאה בהם כבר?!
 והיודעים הם, שווה הדרך היותר מוכשרה
 להכיל פלצור על צוארי המשורר הצעיר
 ולתנוק אותו לגמרי, או, לכל הפחות — וזה
 גרוע יותר — להשיטו מרכנו האינדיבידיונות
 ולהטות אותו, את נפשו, את כל חייו אל
 הצעצועים המתנוצצים, אל פניני-וגונים
 המבריקים ונודפים למרחוק, שאצלם, אצל
 הסבקים סמין-זה, הם נדראי-נון-פלוג-
 אולברא, עינת כל העילות ומסרה אחרונה
 כיצירה, ששום שהפוליטיקה הלאומית ניוזנית
 מהם, ואצלנו, אצל הסופר הצעיר הכותב
 בהם — הם סמרטוטים בלים ודוקא משום
 שהפוליטיקה הלאומית ניוזנית מהם, שכל
 יחכנו אליה הוא אינטואיטיבי ורק אינסוף
 צימבי? —

משורר התחיה, או משורר המיתה —
 העבודה, שפראזה בת-לות זו, שיהוסה
 הבקרתו גם בספק אינו מושל כלל, פראזה זו
 אין לה שום מוכן ושום פירוש הגיוני כלל,
 וכבר יתכן לדעת את הפרדוקס הבאנאלי
 והמשיגעם, שמשורר התחיה אינו יוצא
 ואינו נולד אלא מתוך קרקע חי ומתוך עם
 חי חיים של תנובה טבעית, ומכיון שיצא
 מתוך קרקע זה ומתוך עם החי כבר — שוב
 אינו משורר התחיה, אלא משורר משופ,
 משום שבשכילו קרקע זה כבר אינו

הפלגה, מן האינקבויציה של הנוצרים / לפסול למפרע את הגידול, את כל הנשמת שבאוצר, העתידות לרדת לעולם בשנות דורות, לשגול מהם כבוד אדם ולהנרדון למדרגת יורשים, נכדים, מפרשים ומחקים — האם אין זה ממש רציחת נפשות ושפיכת דם הכבוד של האומה?

מי נתן הרשות לוקנים שם בעליה לחתום למפרע ספר ההווה של האומה ולגנוז את כל הכחות החיוניים של הדורות העתידים?

אמנם, כל זקן נוטה אחרי החתימה, כי אין הוא משער כי את החיים אחריו, אבל מי נתן כח ותוקף לפעלם של זקנים אלו?

אמת, יש להסביר חיון זה (והאם יש חיון בעולם, שאי אפשר להסבירו?) ; אומה טרופה ופזיזה, הנתונה תמיד בין נולה לגולה, שכל הייה הם בתפוזן ובנרודים ומפחדת תמיד מגני אבדות, אין בה כח ליצא שפעת אושר. בעל כרה, היא פורקת מעל שכמיה הלאים, כספינה הצפויה למסיעת את המשא הרב. כן פרקה היהדות מעל עצמה את כל העושר הצפוי לה, מספר קהלת ואילך, גרשה מתוכה את האיש מנצרת, את כרוך שפיוזה, אוריאל אקורטה, הניך הינה ומגרשת עד היום במקלה העתיק כל כתיצירה רענן.

אמנם, יש לשער, שנכר במעשה זה כחה של היהדות בבחינת, "סימרא דימנא". היהדות בבחינת, "סימרא דשמאלא" היתה תמיד קודעת רקיעים על כך. מימות "אחר" ואילך היו תמיד אחרים מורדים. נצחת היהדות, "סימרא דימנא", אולם אוי לה מנצחונה. מאות דורות עומדים ומכריוים על עצמם ועצמנו: נשכרו נאון יעקב, עם כתיצירה מישראל!" הכפירה בכח היצירה

החילוני ואבן-עזרא הפותח הנחמד מוטלית קצת בספק גדול —

אלא, שאם באמת הפצים אתם—היכולת מוטלת אצלי בספק ספיקא — לפנינו את ררכה של השירה העברית הצעירה, או ראצית: תנו לנו חופש יותר לכתוב, מבלי לשעבד אותנו אל מרות האילולים שלכם ומבלי לכופ עלינו הרי השפעתם בניגית. אל-נא תסמאו את עינינו בסט ריוטיפים מובהקים, שכשהם לעצמם כבודם במקומם, אבל סוף-סוף לא הלבנו לדורות הם. ושנית: תנו לו לסופר העברי לא מראוות, לא מירדיות אקדמיות וספחות על השכם, אלא דבר פשוט יותר ריאלי, יותר פרוזאי, יותר ממשני: חיים תנו לי, חיים כפשוטם וכמשמעם. תנו לו היכולת להתפרנס מכתיבתו העלובה והשאר-הניתו לו להבשרון ויעצה את שלו. אחר-כך — — — תוכלו לבוא אפילו בית כח בקורת ובקיצצה בגטיעות כחפצכם, אלא שאל תשכחו אפילו לרגע, שהיו וישנם מבקרים גם מחוץ למתיצתנו, שם, כחויץ לרשותנו, שאינם מצטמצמים תמיד כד' אמות של שאלת הליטון והפוליטיקה הלאומית בלבד!

ואם אינכם יכולים למדאות את חובתכם וו, אז אין לנו אלא שארה אחת: אפשר, יורעים האדונים הסבירים שכבר עבר זמנם של האינדוליגניציות הקדושות? אפשר שיתנו לנו לעבוד במנוחה, מבלי להציק אותנו בסכסוכי תחיה ונרות שלהם? רבותי, אפשר שנעשה קץ לבלקניות שכנו?

אבן-מאיר

גְּנִיזַת וְחֵתִימוֹת.

הגניזה והחתימה, שני כלי-זין אלו, אשר היהדות השתמשה בהם בכל תוקף, האם אין בהם ניצוץ, אפשר לאר כל